

### İŞ YERİNDE CESARET KONULU MAKALELERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

İbrahim Sani MERT\*

**ÖZ:** Bir kültür ve dilde ortaya çıkan bir ölçeğin diğer bir kültür ve dile uyarlanması bir dizi bilimsel süreci gerektiren çok kritik çalışmalardır. Çünkü bu ölçeğin kullanıldığı araştırmalardan elde edilecek bulguların gerçek durumu yansıtmaması temelde ölçek uyarlama çalışmalarına bağlıdır. Bu ölçek uyarlama çalışması, Scott ve Bruce (1994) tarafından geliştirilen Yenilikçi Davranış Ölçeği' nin, Türkçe'ye uyarlanması kapsamında, güvenilirlik ve geçerlilik değerlerine ait bulguları içermektedir. Çalışma, tekstil ve sağlık sektörü olmak üzere iki farklı örneklem grubundan (n=391, n=619) elde edilen veriler ile yapılmıştır. Yapılan istatistiksel analizler sonucunda, ölçeğin orijinal tek faktörlü yapısına uygun şekilde dilimizde de tek faktörlü bir yapıya sahip olduğu tespit edilmiştir. Yapılan güvenilirlik analizlerinde yenilikçi davranış ölçeğinin Cronbach Alfa katsayısı, ilk örneklem için ,93, ikinci örneklem için ise ,91 olarak ölçülmüştür. İstatistiksel analizler sonucu elde edilen bulgular, uyarlanması yapılan yenilikçi davranış ölçeğinin, Türkiye'deki çeşitli sektörlerde çalışanlar için yenilikçi davranışın ölçülmesinde geçerli ve güvenilir bir ölçek olarak kullanılabilenliğini göstermiştir.

**Anahtar Kelimeler:** Cesaret, İş, İş Yaşamı, Bibliyometrik Analiz,

**Makale Türü:** Araştırma Makalesi

**Jel Sınıflandırması:** M10, M12

**DOI:** 10.29131/uiibd.1211090

**Geliş tarihi:** 28.11.2022 / **Kabul Tarihi:** 20.12.2022/ **Yayın Tarihi:** 20.12.2022

### BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF ARTICLES ON COURAGE AT WORKPLACE

**ABSTRACT:** The aim of this study is to determine the research trends of studies on courage and work/business life by analyzing the literature in different disciplines in the last 30 years between 1992-2022 by using bibliometric analysis. In this context, 67 articles written on courage and work and workplace that were published in the Web of Science Core Collection (WOS) database were evaluated by using bibliometric analysis. It is seen that the subject of courage has been increasingly studied over the years. According to the findings of the study, it was determined that articles on courage and work/business life were conducted in different disciplines such as management, health, business, psychology, psychiatry, philosophy, and anthropology. Among these, management and health studies are at the forefront. Also, studies on nurses are the most numerous. It is evaluated that this bibliometric analysis will be a guide for academicians who will do research on courage.

**Key Words:** *Courage, Work, Business Life, Bibliometric Analysis,*

**Article Type:** Research

**Jel Classification:** M10, M12

**DOI:** 10.29131/uiibd.1211090

**Received:** 28.11.2022 / **Accepted:** 20.12.2022/ **Published:** 20.12.2022

\* Prof. Dr., Antalya Bilim Üniversitesi, Antalya, ibrahim.mert@antalya.edu.tr, **ORCID:** 0000-0002-2850-1865

**Kaynak gösterimi için:**

MERT, İ.S. (2022). İŞ YERİNDE CESARET KONULU MAKALELERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ. Uluslararası İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi,8 (2), 235-251. DOI: 10.29131/uiibd.1211090

## 1. GİRİŞ

Cesaret beğenilen, özenilen, ödüllendirilen bir erdemdir (Mert, 2007). Cesaretin bu özelliği, sadece savaş meydanlarında özenilen, beğenilen, gıpta edilen kahramanların gösterdiği fiziksel cesaret ile ilişkin değildir. Cesaret, yaşamın her safhasında ihtiyaç duyulan, temel bir erdemdir. Cesaret olmadan diğer erdemlerin ortaya çıkması söz konusu olamaz. Adalet, doğruluk, güvenilirlik, dürüstlük, bütün bu erdemlerin özünde bir kişinin cesur olabilmesi yatar. Eğer bir kişi cesur değilse, yapılması gerekeni, olması gerekeni, doğru olanı, ahlaklı olanı yapmayabilir. Cesaretimizin yoksunluğu veya zayıflığıyla bizi saran korkularımız, bizi doğruyu yapmaktan, doğru davranışlardan alıkoyan, uzaklaştıran temel nedendir. Bu nedenle, iş yaşamında cesaret, vazgeçilmez ve temel bir erdem olarak ön plana çıkmıştır.

Diğer yandan cesaretin kendine özgü gizemli bir doğasından dolayı, cesaretin doğru anlaşılması, özellikle iş hayatında nasıl ve ne şekilde belirdiğinin bilinmesi, karşımıza çıkan ve anlaşılması, çözülmesi gereken bir husustur.

Cesaret tarihteki ilk düşünürler tarafından üzerinde tartışılan, önemle durulan bir konu olmuştur. Bu nedenle, cesaret üzerine çok şey yazılmış, çok şey tartışılmıştır. Bu durum, günümüzde, özellikle son yıllarda cesaret çalışmalarına yansımış, adeta eskinin bu en önemli erdemi, tekrar keşfedilmeye başlanmıştır. Bundan dolayı, cesaret üzerine yapılan çalışmalarda farklı disiplinlerde, farklı şekillerde ve farklı amaçlardaki çalışmalara rastlanmaktadır. Cesaret gibi çok farklı disiplinlerin ilgilendiği bir konunun, büyük resim içinde nasıl çalışıldığını bilmek, cesaretin ne şekilde ele alındığı ve cesaret çalışmalarının yönünü göstermesi açısından yararlı olacaktır.

Yapılan bu çalışmada, cesaretin iş yaşamındaki, iş yerindeki durumuna odaklanılmış ve farklı disiplinlerde cesaret, yapılan iş/iş yeri/iş yaşamı gibi konular bağlamında incelenmiştir. Daha önce de belirtildiği gibi, cesaret çok farklı disiplinlerde; felsefede, dinde, işletmede, yönetimde, psikolojide, sosyolojide, antropoloji vb.de incelenen bir konudur. Bütün bu disiplinlerin iş yaşamına yansıyan ve iş yaşamını yönlendirici tespitlerinin, yaklaşımlarının mevcut olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Bu açıdan, cesaret ve iş yaşamını ilgilendiren çalışmalar sadece işletme ve yönetim biliminin sınırları içinde değildir. Yapılan bu çalışmada, özellikle iş yeri cesaretini inceleyen çalışmalar ön plana çıkartılarak, cesaretin pratikte uygulanmasına yönelik çıkarımlar yapılmaya çalışılmıştır. Giderek artan cesaret çalışmalarının, özellikle iş yeri bağlamında nasıl belirdiğini bibliyografik analizle ele alınması, konu ile ilgili bundan sonra yapılacak çalışmalara da ışık tutabilecektir.

Akademisyenler, özellikle son yıllarda, cesaretin tekrar keşfine, adeta yeniden inşasına ilgi göstermektedirler. Cesaret konusunda yapılan son araştırmalar, cesaretin teorik temellerini ve ölçümünü de içermektedir. Cesaret genellikle fiziksel, psikolojik ve ahlaki özellikleri içerecek şekilde geniş bir biçimde tartışılmıştır. Ancak, daha uygulanabilir bir ahlaki cesaret biçimini anlamak için, örgütsel ortamlarda ahlaki zorlukların nasıl etkili bir şekilde yönetildiğinin araştırılması gerekir. Çünkü, ahlaki cesaret yönetsel bir yetkinliktir (Sekerka, Bagozzi ve Charnigo, 2009). Örneğin Tkachenko ve ark. (2020) yaptıkları çalışmada, davranışsal cesaret ile iş performansı arasındaki ilişkiyi incelemiş ve cesaretin iş performansı ile olumlu bir şekilde ilişkili olduğunu bulmuşlardır.

İşyerinde cesaret ile ilgili anlatılar, genellikle kişisel değer ve inançlarla uyuşmayan örgütsel taleplerle karşı karşıya kalan çalışanların, cesur davranış ve tepkilerini içermektedir. Bu kişilerin karşılaştıkları uyumsuzluğu çözmek için yaptıkları eylemler, cesaret olarak kabul

edilmelidir. Bu davranışlar, genellikle çalışanların sınırlarını aştığı davranışlardır. Bu nedenle, cesur davranışlar, örgütsel liderlere ve üyelere kimlik sınırlarının aşıldığına dair bir işaret görevi görebilir. Genellikle cesur davranışı tetikleyen sıkıntı, bireyleri, iki veya daha fazla değer verilen kişisel veya sosyal kimlikle ilişkili olarak, çelişkili taleplere karşı uyarır. Bu gibi durumlarda yapılan seçimler ve eylemler, cesur bireyin gerçek karakterini ortaya koyar (Koerner, 2014).

Sosyal cesaret, toplum yanlısı ses ve sessizlikle olumlu bir şekilde ilişkilidir. Başka bir deyişle, sosyal cesaret, toplum yanlısı yararlı ses ve sessizlik ile olumlu, zararlı ses ve sessizlik ile olumsuz olarak ilişkilidir (Howard ve Holmes, 2019). Dolayısıyla, işyerinde cesaretin incelenmesi beraberinde çok sayıda zorluğu da getirecektir. Çünkü, cesaret gizemli ve görüldüğünden daha derin bir konudur. Ayrıca, gerçek cesaretin ölçülmesi düşünüldüğünden daha zordur. Ancak, cesaret çalışmaları, iş yerinde arzu edilen sonuçlara ulaşılmasında büyük fırsatlar sunabilir. Detert ve Bruno (2017)'nin belirttiği gibi, organizasyonların etkinliği, iş dünyası lider ve yöneticilerin güvenilirliği hakkında yaygın bir sinizmle dolu bir dünyada yaşıyoruz. Böyle bir ortamda, yapılan işin ve işyerinin, insanların ortak amaçlara ulaşmak için birlikteliğinden ziyade, kişisel çıkarların peşinde koşulduğu bir yer olarak görüldüğü ve kişilerarası taciz, adaletsizlik ve hukuksuzluğun amaca ulaşmak için bir araç olarak tolere edildiği bir durum söz konusudur. Böyle bir ortam söz konusu olduğunda, işyeri cesaretinin ne zaman ortaya çıkacağına dair içgörüler, gerçek cesaretin ne olduğu ve nasıl ortaya çıkabileceğini ve nasıl teşvik edilip, takdir edilebileceği anlamak, her zamankinden daha önemli olacaktır (Detert ve Bruno, 2017).

Dünyamızda yakın dönemde yaşanan ve etkisini istinasız tüm insanların hissettiği COVID-19 pandemisi, cesaretin iş yaşamındaki önemini daha da ön plana çıkartmıştır. Özellikle, sağlık çalışanlarının özverili çalışmaları altında yatan faktör, sahip oldukları ahlaki cesarettir. Bu açıdan, ahlaki cesaretin öncülleri araştırmalara konu olmuştur. Bu kapsamda, işyeri sosyal sermayesi, özellikle COVID-19 salgını sırasında hemşirelerin ahlaki cesaretini ve mutluluğunu etkileyen hayati bir örgütsel olgudur. Bu nedenle, Pirdelkhosh vd. (2022), hastanelerin sosyal sermayenin öneminin farkında olmasını, sosyal sermayeyi geliştirmek ve artırmak için tüm uygulama ve politikalarını gözden geçirmelerini önermektedir (Pirdelkhosh vd., 2022).

Yukarıda özetle anlatılan, işyeri ve yaşamındaki cesaretin, literatürde giderek artan bir ivmeyle çalışılmasına ilişkin bu tespitler, yapılan bu çalışmadaki bibliyometrik araştırma incelemesiyle çerçevelenmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda, yapılan bu çalışmanın amacı, son 30 yıldaki iş ve işyerinde cesaret konusundaki araştırmaların eğilimleri belirlemek ve analiz etmektir.

## 2. BİBLİYOMETRİK ANALİZ VE ÇALIŞMANIN YÖNTEMİ

Bibliyometrik analiz, belirli bir konunun zaman içinde nasıl çalışıldığını ve evrimsel dönüşümünü açıklarken, aynı zamanda, o alanda ortaya çıkan yeni çalışma ve konulara da ışık tutulmasını sağlar. Bibliyometrik analizin, işletme ve yönetim alanındaki araştırmalardaki uygulaması nispeten yenidir ve çoğunlukla da yetersizdir (Donthu vd., 2021). Ancak, bibliyometrik analiz, son yıllarda işletme ve yönetim araştırmalarında da büyük bir popülerlik kazanmıştır (Donthu vd., 2020; Khan vd., 2021).

Bibliyometrik analizde kullanılan veriler, çok büyük (örneğin, binlerce, yüzlerce) ve doğası gereği nesnel (örneğin, alıntılarının ve yayınların sayısı, anahtar kelimelerin ve konuların

oluşumu) olma eğilimindedir. Bibliyometrik analiz, büyük hacimli yapılandırılmamış verileri titiz bir şekilde anlamlandırarak, kümülatif bilimsel bilgiyi ve belirli disiplin alanlarının ve konuların evrimsel değişim ve nüanslarını belirlemek ve haritalamak için yapılır. Bu nedenle, iyi yapılandırılmış ve yapılmış bibliyometrik çalışmalar, bir alanı, konuyu, geleceğe yönelik olarak yenilikçi, anlamlı, faydalı ve verimli bir şekilde ilerletmek için sağlam temeller oluşturabilir. Böylece bibliyometrik analiz, akademisyenlere (1) genel bir bakış kazanma, (2) bilgi boşluklarını belirleme, (3) yeni araştırma fikirleri elde etme (4) ilgili alan ve konuya yapmayı hedefledikleri katkıyı konumlandırma imkanı sunar (Donthu vd., 2021).

Makro seviyede çok sayıda yayını analiz etme yeteneği sunan, bibliyometrik analiz (Tejasen, 2016), Pritchard (1969) tarafından matematiksel ve istatistiksel yöntemlerin kitaplara ve diğer iletişim ortamlarına uygulanması olarak tanımlanırken, Hawkins (2001) tarafından ise, bir literatürün bibliyografik özelliklerinin nicel analizi olarak tanımlanmıştır. Bibliyometrik analize zaman ve mekan boyutunun eklemesi, bilgi geliştirmeye yeni bir bakış açısı kazandırabilecektir (Bunge, 1999).

Hızla artan akademik makale sayısı ve makalelerin veri tabanlarında taranması ile bu makalelere erişim kolaylığındaki gelişim, özellikle disiplinler arası konuları ve sınırları belirlemek hatta keşfetmek için asırlık bibliyometrik analiz yaklaşımını yeniden canlandırmıştır. Genel anlamda bibliyometri, metinlerin ve bilgilerin nicel bir bakış açısıyla incelenmesi veya ölçülmesi anlamına gelir. Bununla birlikte, geleneksel bibliyometrik analiz, öncelikle yapılandırılmış meta verilere (ör. yayın yılı, kaynak veya alıntı dizini) odaklanır (Chen vd., 2023).

Bibliyometrik analizdeki aşamalar ve her aşamada sorulması ve cevaplanması gereken sorular Donthu vd. (2021) tarafından açık bir şekilde belirtilmiştir. Buna göre ilk adım, bibliyometrik çalışmanın amaçlarını ve kapsamını belirlemektir: Çalışmanın amacı ve kapsamı nedir? Çalışmanın kapsamı, bibliyometrik analiz kullanımını uygun kılacak kadar geniş mi? İkinci adım, bibliyometrik analiz tekniklerini seçmektir: Çalışmanın amaçlarını ve kapsamını karşılamak için hangi bibliyometrik analiz teknikleri seçilmelidir? Üçüncü adım, bibliyometrik analiz için veri toplamaktır: Arama terimleri çalışmanın kapsamını örnekliyor mu? Veri tabanının kapsamı çalışma için yeterli mi? Veriler, yinelemeler ve yanlış girişler gibi hatalardan arındırılmış mı? Nihai veri seti, çalışma için seçilen bibliyometrik analiz tekniklerinin gerekliliklerini karşılıyor mu? Dördüncü ve son adım ise bibliyometrik analizi uygulamak ve bulguları rapor etmektir: Bibliyometrik özet okuyucular tarafından kolaylıkla anlaşılabilir mi? Açıklamalar, sunulan bibliyometrik bulgular ile uyumlu mu? Açıklama ve bulgular, bibliyometrik özeti özelliklerini ve sonuçlarını açıklıyor mu? Çalışma elde edilen sonuç itibarıyla, başlangıçtaki çıkış noktası, hedefi ile uyumlu mu?

Sonuç olarak, bibliyometrik yöntemler, büyük hacimli bibliyografik materyalleri içeren kütüphane ve bilgi yönetimi gibi disiplinlerdeki araştırmalardan geliştirilmiş (Broadus, 1987) olsa da, diğer alanlarda da sıklıkla kullanılmaya başlanmıştır. Bibliyometrik çalışmalar, mevcut literatürün bir çeşit özetini, çerçevesini belirleyerek yapılmış çalışmalarını analiz eder ve sınıflandırır.

Yukarıda bibliyometrik analize yönelik yapılan açıklamalar ışığında, yapılan bu çalışmanın amacı, 1992-2022 yılları arasındaki son 30 yıllık dönemde farklı disiplinlerdeki literatürünü bibliyometrik analiz yöntemi ile analiz ederek, cesaret ve iş/iş yaşamı ile ilgili yapılan çalışmaların araştırma eğilimlerini belirlemektir. Bu kapsamda, araştırma soruları aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

1. Cesaret ve çalışma konusundaki yayınların hacmi, artışı ve dağılımı nedir?
2. Cesaret ve iş/iş yaşamı literatüründe hangi akademisyenler düşünce lideri olarak ortaya çıkmaktadır?
3. Cesaret ve çalışma bilgi tabanının entelektüel yapısı nedir?
4. Literatürde cesaret ve iş araştırmalarında en çok hangi konular ilgiyi görmektedir?
5. Makale sayısına göre sıralanan yayın eğilimleri, en iyi çalışmalar, dergiler, kurumlar nelerdir?
6. İş yerinde cesaret ile ilgili araştırmalarda tartışılan, öne çıkan konular nelerdir?

Bu araştırma soruları, bu çalışmaya benzer şekilde bir konunun veya alanın çalışma/araştırma ortamını anlamayı amaçlayan önceki bibliyometrik çalışmalara atıfta bulunularak geliştirilmiştir (Ör., Chen vd., 2023).

Araştırma kapsamında, cesaret ve iş/iş yaşamı ile ilgili yapılan çalışmaların belirlenmesinde veri tabanı olarak Web of Science Core Collection (WOS) seçilmiştir. Bunun nedeni, WOS'ta yayınlanan çalışmaların SSCI, SCI, ESCI vb. indekslerde taranan, akademide saygın kabul edilen araştırmaları içermesidir. Çalışmaya, sadece makaleler dahil edilmiş, bitap bölümü, bildiriler araştırma kapsamına alınmamıştır. İlk olarak, Web of Science Core Collection (WOS) arama motoruna "courage" ve "work" kelimeleri beraber yazılarak yapılan aramada toplam 305 makaleye erişilmiştir. Daha sonra bu çalışmalar arasında, özetlerinde "courage" ve "work", "work life", "workplace" kelimelerinden birinin geçmediği çalışmalar elemeye tabi tutularak 201 makale çalışma dışı bırakılarak, uygun olan 104 makale belirlenmiştir. Müteakiben bu 104 makalenin özetleri okunarak, yapılan bu araştırmanın konusu ile ilgisi olmayan 37 makale çalışma dışı bırakılmıştır. Conuç olarak, Web of Science Core Collection (WOS) veritabanında cesaret ve iş konusu üzerine yayınlanmış 67 makale bibliyometrik analiz yapılmak amacıyla seçilmiştir.

Çalışmanın bundan sonraki bölümünde, araştırma kapsamında incelenen 67 makalenin bibliyometrik analizine ilişkin sonuç ve değerlendirmelere yer verilmiştir.

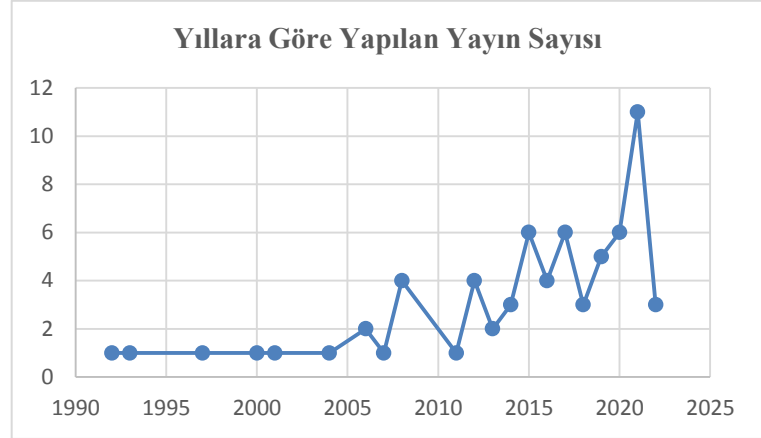
### 3. BULGULAR

#### 3.1. Yayın Eğilimi

Makalelerin yıllık dağılımı Tablo 1 ve Şekil 1'de gösterilmektedir. Genel olarak, cesaretin iş yaşamındaki etkisine yönelik çalışmaların, özellikle 2008'den bu yana yıllık sayılarında önemli bir artış olmuştur. Sayı, 1992'de bir iken 2021'de 11'e yükselmiştir. 2022 yayınlarının hala devam ettiği düşünülürse, bu sayının daha da artarak devam edeceği değerlendirilebilir. Yayın sayısındaki artış eğiliminin bu konuya olan ilgide de önemli bir artış olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla yayın trendine bakıldığında, akademide cesaret ile iş ortamına ilişkin yapılan ve yapılan işte cesarete odaklanan araştırmaların gittikçe artarak devam eden önemini ve etkisini göstermektedir.

**Tablo 1: Makalelerin yıllık dağılımı**

Yayın Yılı	Yayın Sayısı
2022	3
2021	11
2020	6
2019	5
2018	3
2017	6
2016	4
2015	6
2014	3
2013	2
2012	4
2011	1
2008	4
2007	1
2006	2
2004	1
2001	1
2000	1
1997	1
1993	1
1992	1

**Şekil 1. Yıllara göre yapılan yayın sayısı**

### 3.2. En Fazla Atıf Alan Çalışmalar

Atıf sayısına göre, cesaret ve iş/iş yaşamı/iş ortamı konusyla ilgili 67 makale içindeki ilk 10 çalışma Tablo 2'de sunulmuştur. Buna göre, en çok atıf alan çalışmaların özellikle sağlık alanında yapıldığı görülmektedir. Müteakiben ise, eğitim ve yönetim disiplinlerindeki çalışmalar ön plana çıkmıştır.

**Tablo 2: Toplam atıf sayısına göre sıralanmış en iyi çalışmalar**

No	Yazar(lar)	Yıl	Makale Adı	Dergi	Atıf Sayısı
1	May, D.R.; Luth, M.T.; Schwoerer, C.E.	2014	The Influence of Business Ethics Education on Moral Efficacy, Moral Meaningfulness, and Moral Courage: A Quasi-experimental Study	J. Bus. Ethics	95
2	Duggleby, W.; Bally, J.; Cooper, D.; Doell, H.; Thomas, R.	2012	Engaging Hope: The Experiences of Male Spouses of Women With Breast Cancer	Oncol. Nurs. Forum	29
3	Day, C	2014	Resilient principals in challenging schools: the courage and costs of conviction	Teach. Teach.	28
4	Moe, A; Hellzen, O;	2013	The meaning of receiving help from home nursing care	Nurs. Ethics	27
5	Enmarker, I	2013	The Reinvention Roller-Coaster - Risking The Present for A Powerful Future	Harv. Bus. Rev.	21
6	GOSS, T; PASCALE, R; ATHOS, A	1993	To do good might hurt bad: Exploring nurses' understanding and approach to suffering in forensic psychiatric settings	Int. J. Ment. Health Nurs.	20
7	Vincze, M; Fredriksson, L; Gustin, LW	2015	Experiences of Korean mothers of children with cancer: A Photovoice study	J. Psychosoc. Oncol.	16
8	Kim, MA; Yi, J; Sang, J; Kim, SH; Heo, I	2017	The Personality Construct of Hardiness, V: Relationships With the Construction of Existential Meaning in Life	J. Humanist. Psychol.	16
9	Maddi, SR; Khoshaba, DM; Harvey, RH; Fazal, M; Resurreccion, N	2011	Courage as a skill	Harv. Bus. Rev.	16
10	Reardon, KK	2007	Admiring courage: Nurses' perceptions of caring for patients with cancer	Eur. J. Oncol. Nurs.	15

En çok atıf alan makale olan May, Luth ve Schwoerer (2014) tarafından yapılmış çalışmada, iş etiği eğitiminin ahlaki yeterlilik, ahlaki anlamlılık ve ahlaki cesaret üzerindeki etkisi deneysel bir çalışma yapılarak incelenmiştir. Çalışmada, iş hayatında etik karar verme üzerine verilen bir eğitimin, öğrencilerin işteki etik sorunları ele alma (ahlaki yeterlik) becerilerini olumlu yönde etkileyip etkileyemeyeceği, iş yaşamlarında etiğin görece öneme ilişkin tutumlarını (ahlaki anlamlılık) artırıp artıramayacağı ile iş yerinde etik sorunları gündeme getirmede (ahlaki cesaret) daha cesur davranıp davranmayacakları şeklinde üç boyut ele alınmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular, iş etiği eğitimlerine katılanların, kontrol grubuyla karşılaştırıldığında üç sonuç değişkeninin her birinde önemli pozitif artışlar yaşadıklarını ortaya koymuştur. En büyük artış sırasıyla ahlaki yeterlilik, ardından ahlaki cesaret ve son olarak da ahlaki anlamlılıkta meydana gelmiştir.

Literatürde ikinci sayıda en çok atıf alan makale ise, Duggleby vd. (2012) tarafından, meme kanserli kadınların erkek eşlerinin umut deneyimlerini incelemek üzerine yapılmıştır. 11 Meme kanserli kadının eşi ile yapılan görüşmeler, teybe kaydedilerek elde edilen verilerin incelenmesinde nitel araştırma kullanılmıştır. Katılımcılar umutlarını kendileri için önemli olarak görürken, bu umut, partnerlerinin umudundan ve cesaretinden etkilenmiş ve şekillenmiştir. Umutları katılımcılara partnerlerini destekleme cesareti vermiştir. Katılımcılar, eşleriyle ilgilenmeye devam edebilmek gibi, umudun önemini ve olumlu sonuçlarını vurgulamışlardır. Çalışmada, hemşirelik uygulamalarına ilişkin yapılan çıkarımlarda ise, hasta ve yakınlarında umudun önemi, onların umutlarını besleme ihtiyacının altını çizilmektedir. Bulgular aynı zamanda erkeklerin umut deneyiminin kadınlarınkinden farklı olabileceğini de ortaya koymaktadır.

Day (2014) tarafından yapılan çalışmada ise, okul müdürlerinin dirayet ve başarılarında cesaretin etkisi vurgulanmıştır. Moe, Hellzen ve Enmarker (2013), evlerinde bakım hizmeti alan kronik hasta ve yaşlı bireyler için evde bakım hizmetinden yardım almanın ne anlama geldiğine ışık tutarak, bu durumun beraberinde getirdiği durum ve hayattaki zorluklarla başa çıkmada cesaretlerinin desteklenmesini belirtmektedir.

En çok atıf alan diğer çalışmalara kısaca bakıldığında ise; Goss, Pascale ve Athos (1993), yöneticilerin kendilerini ve şirketlerini yeniden keşsettiklerinde, herkesin imkansız gibi görünen bir geleceği kucaklamasına yol açacak yeni bir bağlam yaratmalarında, cesaretin ön plana çıkartılarak alınması gereken riske işaret etmektedir. Vincze, Fredriksson ve Wiklund Gustin (2015), tarafından yapılan çalışmada, adli psikiyatri servislerinde çalışan hemşirelerin hastaların acı çekme deneyimlerini nasıl anladıklarını ve onlara nasıl yaklaştıklarını araştırmak amaçlanmıştır. Araştırmacılar, acıyı hafifletmeye girişmenin, cesaret ve sonuçları üzerinde düşünme gücü gerektiren bir gayret olduğunu bulmuşlardır. Kim vd. (2016), kanserli çocukları olan Koreli anneler üzerinde yaptıkları çalışmada cesaretlendirmenin etkisini vurgulamışlardır. Maddi vd. (2010), dayanıklı bir kişiliğe sahip olmada cesaretin rolüne işaret etmektedir. Reardon (2007), "Bir Beceri Olarak Cesaret" başlıklı makalesinde, iş hayatındaki cesaretin, ölüm kalım durumlarında yüzeye çıkan kahramanca dürtüselliklere nadiren benzediğini belirterek, zaman içinde öğrenilen ve rafine edilen özel bir tür hesaplanmış risk olarak ortaya çıktığını söylemektedir. Yazar, cesur karar vermenin ardındaki becerilerin kişisel, kurumsal veya toplumsal bir felsefeyle örtüştüğünde, lider ve yöneticilerin şirketlerini ve kariyerlerini başarıya götüren cesur hamleler yapma yetkisine sahip olacaklarını belirtmektedir. Kendall (2006), hemşirelerin kanser hastalarına bakım vermelerinde, bu hastalara yönelik gözlemlerinde, onların cesaretlerine gönderme

yaaptıkları ve bu hastaların cesaretlerinin hastalıkla doğru mücadelede ve tedavide sürecinde metin olmalarında önemli bir husus olduğunu dile getirmektedir. Mohammadi, Peyrovive Mahmoodi (2017), yoğun bakım hemşirelerinde profesyonel yaşam kalitesi ve bakım becerileri arasındaki ilişkiyi araştırdıkları çalışmada cesaretin önemini ön plana çıkartmışlardır.

### 3.3. Yayın Kaynağı Analizi

#### 3.3.1. Yayıncılara göre (Publishers)

Tablo 3'te görüldüğü gibi, yayın kaynağı açısından birinci sırada 14 sayıyla Taylor ve Francis gelmekte, onu 9 yayın sayısı ile Wiley takip etmekte iken, ilk üçte yer alan diğer bir dergi grubu ise SAGE olarak görülmektedir. Dolayısıyla akademide en saygın olan dergi yayıncılarının, cesaret konusuna önem verdiği değerlendirilebilir.

**Tablo 3: En verimli yayın kaynakları**

Yayın kaynağı	Yayın Sayısı
Taylor & Francis	14
Wiley	9
SAGE	7
Springer Nature	5
Harvard Business School Publishing Corporation	4
Elsevier	3
Mdpi	2
Amer Psychological Assoc	2
Emerald Group Publishing	2
Lippincott Williams & Wilkins	1
Frontiers Media Sa	1
Kogan Page Ltd	1
Linkoepping Univ Electronic Press	1
Nova Southeastern Univ	1
Oncology Nursing Soc	1
Oxford Univ Press	1
Scandinavian Univ Press	1
Scandinavian Journal Work Environment & Health	1
Science Press	1
Thieme Medical Publishers	1
Univ Calgary Press	1
Univ Chile, Fac Derecho	1
Venereology Publishing Inc.	1
Vilnius Univ	1
Wageningen Acad Publ	1

#### 3.3.2. Yayıncılara göre (Publishers)

Cesaret konusunda en çok yayın yapan dergilerin incelenmesinde ise Tablo 4'te görüldüğü gibi, ilk üç sırada Harvard Business Review, Scandinavian Journal of Caring



Sciences ve International Journal of Environmental Research and Public Health yer almaktadır. İlk sırada yer alan Harvard Business Review özellikle cesaret çalışmalarının önemini göstermekte ve diğer çalışmalara ışık tutmaktadır.

**Tablo 4: Yayın yapan dergiler**

Dergi Adı	Yayın Sayısı	Dergi Adı	Yayın Sayısı
Harvard Business Review	5	Journal of Management Development	1
Scandinavian Journal of Caring Sciences	4	Journal of Management Education	1
International Journal of Environmental Research And Public Health	2	Journal of Nursing Administration	1
Journal of Business Ethics	2	Journal of Personality And Social Psychology	1
Journal of Humanistic Psychology	2	Journal of Psychosocial Oncology	1
Acta Psychologica Sinica	1	Journal of Theoretical and Philosophical Psychology	1
Bmc Palliative Care	1	Journalism Practice	1
British Journal of Clinical Psychology	1	Law Teacher	1
Clinical Case Studies	1	Learning For Sustainability in Times of Accelerating Change	1
Clinical Social Work Journal	1	Management Learning	1
Counselling Psychology Quarterly	1	Moral Saints and Moral Exemplars	1
Dimensions of Critical Care Nursing	1	Nordisk Sygeplejeforskning Nordic Nursing Research	1
Disability Society	1	Nursing Ethics	1
Educational Research	1	Nursing Science Quarterly	1
Educational Studies Aesa	1	Oncology Nursing Forum	1
Elt Journal	1	Positive Psychology Perspectives on Foreign Language Learning and Teaching	1
Ethics and Social Welfare	1	Qualitative Report	1
European Journal For Research on The Education And Learning of Adults	1	Research in Ethical Issues in Organizations	1
European Journal of Investigation in Health Psychology And Education	1	Revista De Pedagogia Universitaria Y Didactica Del Derecho	1
European Journal of Oncology Nursing	1	Scandinavian Journal of Work Environment Health	1
European Journal of Social Work	1	Second Language Learning and Teaching	1
Frontiers In Psychology	1	Social Movement Studies	1
Innovations In Education and Training International	1	Social Work Education	1
International Journal of Mental Health Nursing	1	Socialine Teorija Empirija Politika Ir Praktika	1
International Journal of Nursing Practice	1	Teachers and Teaching	1
International Journal of Nursing Sciences	1	Teaching Learning Inquiry The Issotl Journal	1
Journal of Clinical Nursing	1	Venereology The Interdisciplinary International Journal of Sexual Health	1
Journal of Gay Lesbian Mental Health	1	Womens Studies International Forum	1
Journal of Leadership Studies	1	Zeitschrift Fur Palliativmedizin	1
Journal of Loss Trauma	1		

### 3.3.3. Yayınlanan Dergiye Göre

Yayın yapan araştırmacıların hangi üniversitede çalıştıklarına yönelik liste Tablo 5’de sunulmuştur. Bu listede sadece iki ve daha fazla yayın sayısına sahip olan üniversiteler belirtilmiştir. Buna göre, birden fazla yayın yapan toplam 12 üniversite tespit edilmiştir.

**Tablo 5: Yazarların çalıştığı üniversiteler**

Üniversite Adı	Yayın Sayısı
Harvard Üniversitesi	3
Nord Üniversitesi	3
Kaliforniya Devlet Üniversitesi	2
Uit The Arctic Üniversitesi	2
Kore Di Enna Üniversitesi	2
İngiliz Kolombiya Üniversitesi	2
Kansas Üniversitesi	2
Liverpool Üniversitesi	2
Saskatchewan Üniversitesi	2
Sassari Üniversitesi	2
Bati Norveç Uygulamalı Bilimler Üniversitesi	2

### 3.4. En sık kullanılan kelimeler/terimler ve anahtar sözcükler

#### 3.4.1. En sık kullanılan anahtar sözcükler

Bu bölümde, cesaret ile iş yeri, iş hayatı konusunda yapılan bu çalışma kapsamında belirlenen 67 makaledeki anahtar kelimeler incelenmiştir. Tablo 6’da 67 makalede yer alan toplam 290 anahtar kelimenin frekans analizine ilişkin bilgiler verilmiştir. Buna göre, beklenildiği üzere cesaret kelimesi en çok kullanılan anahtar kelimedir, bunu sırasıyla, ahlak, ahlaki cesaret, etik, öğrenme kelimeleri takip etmiştir. Dolayısıyla, cesaretle ilgili araştırmaların özellikle diğer ilk sıralarda yer alan ve birleştirerek “ahlak” olarak ifade edeceğimiz konu ile yakından ilişkisi görülebilir. Cesaret, ahlakiliğin vazgeçilmez bir parçası, bir ön şartı niteliğindedir. Diğer anahtar kelimelerin sıklıkları dikkate alındığında ise, cesaretin insan yaşamında en kritik kabul edileceğimiz konularla olan yakın ilişkisi daha iyi anlaşılmaktadır.

**Tablo 6: En sık kullanılan anahtar kelimeler**

Anahtar Kelimeler	Sayı	%
Cesaret	15	2.97%
Ahlak	14	2.77%
Ahlaki cesaret	13	2.58%
Etik / İş Etiği	11	2.18%
Öğrenme	10	1.98%
Hayat	8	1.58%
Bakım	8	1.58%
İş	6	1.19%
Sosyal	5	0.99%
Memnuniyet	5	0.99%
Psikoloji	5	0.99%
Profesyonel	5	0.99%
Hemşirelik	5	0.99%
Sağlık	5	0.99%
Kritik	5	0.99%
Yansıtıcı öğrenme	4	0.80%
Halk Sağlığı	2	0.40%
Hasta ile etkileşim	2	0.40%
Hemşire hasta ilişkisi	2	0.40%

Yaşam memnuniyeti	2	0.40%
Dil öğrenimi	2	0.40%
Depresyon	2	0.40%
Bakım yeteneği	2	0.40%
Kariyer geçişi	2	0.40%

### 3.4.2. Özetlerde En Sık Kullanılan Kelimeler/Terimler

Tablo 7'de, yapılan bu çalışma kapsamında incelenen 67 makalenin özetlerinde yer alan kelimelerin sıklık analizi verilmiştir. Yukarıdaki anahtar kelimelerdeki sıklık analizi incelemesiyle yetinilmemiş, çalışmaların özetlerindeki kelimelerin analizi de yapılmıştır. Buna göre, cesaretin iş yaşam ile birlikte değerlendirildiği söylenebilir. Müteakiben, özetlerde en çok geçen kelimeler arasında ilk sıralarda yer alan hemşireler ve cesaretin, mesleki açıdan değerlendirildiğinde, hemşireliğin ön plana çıkan meslek olduğu görülmektedir. Tablo 7'ye bütüncül açıdan bakıldığında ise, profesyonel iş hayatında, hemşirelerin yaptıkları işte cesaretin ilk sıralara yerleştiği net bir şekilde görülmektedir.

**Tablo 7: Çalışmaların özetinde yer alan kelimelerin sıklık analizi**

Anahtar Kelimeler	Sayı	%
İş	110	0.71%
Cesaret	101	0.65%
Hayat	93	0.60%
Hemşireler	55	0.36%
Bakım	50	0.32%
Bakım yeteneği	19	0.12%
Ahlaki cesaret	18	0.12%
Yaşam kalitesi	13	0.08%
İş yaşam dengesi	7	0.05%
Yoğun bakım hemşireleri	6	0.04%

### 3.5. Çalışmaların WOS'ta Yer Alan Tarama Alanlarına Göre İncelenmesi

Tablo 8'de, yapılan bu çalışmada ele alan makalelerdeki alıntı başlıklarına göre yapılan inceleme verilmiştir. Buna göre, cesaret çalışmalarında en ön sıralarında yer alan yönetimi, palyatif bakım, hemşirelik ve eğitim araştırmaları takip etmektedir. Bu tablo, cesaret konusunun hangi disiplinlerde daha çok ele alındığını göstermesi açısından da önemlidir.

**Tablo 8: WOS'ta yer alan tarama alanları**

Konu	Yayın Sayısı
6.3 Yönetim	12
1.112 Palyatif Bakım	9
1.14 Hemşirelik	9
6.11 Eğitim ve Eğitim Araştırması	9
6.73 Sosyal Psikoloji	8
6.24 Psikiyatri ve Psikoloji	7
1.21 Psikiyatri	3
6.146 Antropoloji	2
6.178 Toplumsal Cinsiyet ve Cinsellik Çalışmaları	2

1.136 Otizm ve Gelişim Bozuklukları	1
10.126 Felsefe	1
6.122 Ekonomik Teori	1
6.185 İletişim	1
6.223 Ağırlama, Eğlence, Spor ve Turizm	1
6.277 Asya Çalışmaları	1

Yukarıdaki incelemeye benzer şekilde, Tablo 9'da da cesaret ve iş yeri konulu çalışmaların WOS (Web of Science) kategorileri açısından incelenmesi yer almaktadır. Buna göre, cesaret üzerine yapılan araştırmaların, ilk sırada hemşirelik, ikinci olarak da eğitim araştırmaları alanında yapıldığı, sonra sırasıyla işletme, yönetim ve psikoloji alanlarında yapıldığı görülmektedir.

**Tablo 9: WOS (Web of Science) kategorileri**

WOS Kategorisi	Yayın Sayısı
Hemşirelik	15
Eğitim Araştırmaları	13
İşletme	8
Yönetim	8
Psikoloji Multidisipliner	5
Etik	4
Klinik Psikoloji	4
Kamu Çevre İş Sağlığı	4
Sosyal çalışma	4
Psikiyatri	3
Psikoloji Sosyal	3
Çevre Bilimleri	2
Sağlık Bilimleri Hizmetleri	2
Dil Dilbilimi	2
Onkoloji	2
Sosyal Bilimler Disiplinlerarası	2
İletişim	1
Çevre Çalışmaları	1
Sağlık Politikası	1
Dilbilim	1
Politika Bilimi	1
Uygulamalı Psikoloji	1
Rehabilitasyon	1
Sosyal Bilimler Biyomedikal	1
Sosyoloji	1
Kadın Çalışmaları	1

### 3.6. En Çok Yayın Yapan Yazarlar

Bu bölümde, araştırma kapsamında incelenen 67 makalede yazar olan araştırmacıların incelemesi yapılmış ve birden fazla yayın yapan akademisyenler Tablo 10'da belirlenmiştir. Birden fazla yayın yapan toplam dört araştırmacı tespit edilmiştir.

**Tablo 10: Yayın yapan araştırmacılar**

Araştırmacı Adı/Soyadı	Yayın sayısı
May Douglas R.	2
Lodi Ernesto	2
Antonacopoulou Elena P.	2
Patrizi Patrizia	2

#### 4. SONUÇ VE TARTIŞMA

Yapılan bu çalışma ile, iş ve iş yerindeki cesaret çalışmaları bibliyografik analiz yöntemi ile incelenmeye çalışılmıştır. Yapılan analizler neticesinde, cesaretin iş yaşamında giderek artan önem ve etkisinin akademik çalışmalara da yansıdığı ve bilim insanları tarafından son 30 yılda hızlı bir ivme ile çalışıldığı görülmektedir.

Cesaret her ne kadar tarihin ilk sayfalarında, daha çok filozofların ilgilendiği bir erdem olarak karşımıza çıksa da, özellikle milattan önceki filozofların sadece felsefeyle ilgili değil, diğer tüm disiplinlere yansıyan, hayatın her alanında kullanılan yaklaşım ve çıkarımlar geliştirdiği dikkate alınırsa, cesaret konusunda bahse konu ilk tespit, tanımlama ve yaklaşımların da, felsefe alanının dışına çıkarak, diğer tüm disiplinleri kapsadığı ve etkilediği açıkça görülebilir. Dolayısıyla, cesaret psikoloji, sosyoloji, antropoloji, teoloji, felsefe, yönetim, ekonomi, sağlık, eğitim gibi birçok farklı disiplin ve alanda akademisyenler tarafından araştırılmıştır.

Yapılan bu çalışma kapsamında incelenen çoğu çalışmada cesaret, bireylerin yaptıkları işte önemli etki yaratan bir olgu olarak ele alınmıştır. Araştırma kapsamında, cesaretin özellikle sağlık alanında yapılan çalışmalarda yoğunlaştığı dikkat çekmektedir. Ayrıca, sağlık çalışanları içerisinde de, hemşirelerin ön plana çıktığı görülmektedir.

Yapılan çalışmalarda her ne kadar çoğunlukla cesaret ahlaki cesaret olarak ele alınmış olsa da, cesaretin görüldüğünden daha derin ve gizemli bir olgu olması, onun sadece ahlaki cesaretle sınırlı olmadığını göstermektedir. Nitekim, Sokrates cesaretin sadece fiziksel cesaret olmadığını, ahlaki cesareti de kapsadığını belirtmiş, ancak, fiziksel cesareti ahlaki cesaretle yakından ilişkilendirmiş ve bunu kendi yaşamındaki örneklerle pekiştirmiştir. Dolayısıyla, cesaret konusunda çalışma yapan akademisyenlerin, cesaretin farklı çeşit ve boyutlarında araştırma yapmalarının, cesaret literatürüne katkı yapacağını bilmeleri gerekir.

Cesaret konusu, yurt dışında üzerinde giderek artan bir önemle durulan bir araştırma konusudur. Özellikle, örgütsel davranış ve yönetim literatüründe, cesaretin arzu edilen bireysel ve örgütsel sonuç ve bağımlı değişkenleri etkileyen bir yapıya sahip olduğu veya bu değişkenlerin üzerinde etkili olan diğer bağımsız değişkenlerin etkisinde düzenleyici ve/veya aracı rol oynadığı tespit edilmeye başlanmıştır. Bu durum, cesaretle ilgili çalışmaların yönetim ve işletme literatüründe giderek artan bir önemle devam edeceğinin de bir göstergesidir.

Cesaretle ilgili yapılacak bundan sonraki çalışmalarda, araştırmacılar gerek konu, gerek dergi, gerekse diğer disiplinlerle yapılacak disiplinler arası çalışmaları belirlerken, yapılan bu çalışmanın bulgularından yararlanabilir. Bu çerçevede, yapılan bu araştırmadaki

bulgular, büyük resmin görülmesinde araştırmalara ışık tutabilecektir. Özellikle cesaret konusunun araştırılmasında, disiplinlerarası çalışmalara ihtiyaç olduğu söylenebilir.

İş yaşamında cesaret, sadece ahlaki davranmaya olan etkisinin ötesinde, yaratıcı ve yenilikçi düşüncelerin ortaya çıkmasında, girişimcilikte, başarı için önemli bir faktör olan risk alımında da, iş yaşamı için vazgeçilmez bir olgudur. Bu nedenle, yabancı literatürde olduğu gibi Türkçe literatürde de, cesaret çalışmalarının arttırılması ihtiyaç vardır. Ancak, Türkçe yazında cesaretin nispeten çok az çalışıldığı dikkat çekmektedir.

Ülkemizde cesaretle ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında, ahlaki cesaret (Kovancı ve Hiçdurmaz, 2021), cesaretin kişilik ve örgütsel bağlılık ilişkisindeki rolü (Mert ve Köksal, 2022a), cesaretin öz güven ve sporcu kimliği ile ilişkisi (Tekkurşun Demir ve Güvendi, 2022), cesaret ile zihinsel dayanıklılık arasındaki ilişki (Güvendi, Güçlü ve Türksoy Işım, 2020), iş yeri sosyal cesareti ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanması (Mert ve Köksal, 2022b; Uysal ve Bayramoğlu, 2022), cesaretin örgütsel adalet ve yaşam tatmini ile mutluluk arasındaki ilişkideki aracılık rolü (Mert, Şen ve Alzghoul, 2022), hemşirelerde ahlaki cesaretin otonomiye etkisi (Elmaoğlu ve Eriş, 2022), cesaret yönetimi ve cesaretin yönetimin özü olacağına ilişkin cesaret yönetiminin geleceği (Mert, 2007; Şen ve Mert, 2020; Mert, 2022), cesaretin ve kahramanlığın anlaşılmasına ve cesaretin bileşenlerinin belirlenmesine yönelik çalışmalar (Mert, 2021a; Mert, 2021b; Mert, 2021c), cesaretin farklı modelleri (Mert, 2021d), Platon'un Lakhes diyalogunun cesaret (Bal, 2018), tarihsel süreçte cesaret (Mert ve Aydemir, 2019; Aydemir ve Mert, 2018), Terör Yönetim Kuramının tamamlayıcısı olarak cesaret (Mert, 2010), İslam ahlakında cesaret (Baynal ve Taşci Yıldırım, 2020; Eren, 2017; Soycan, 2022; Yüce, 2021) konularının işlendiği görülmektedir. Yukarıda da vurgulandığı üzere, yerli literatürde cesaret konusundaki çalışmalara daha fazla yer verilmesine ihtiyaç vardır.

Bu bağlamda, bundan sonra yapılacak cesaret çalışmalarında; iş yaşamında çalışanların motivasyonunda önemli bir rol oynayan motivasyonel dilin (Mert, Keskin ve Baş, 2011) kullanılmasında cesaretin rolü, çalışanların yaşam tatminlerinde de etkili olan iş doyumlarının (Turgut ve Mert, 2014) cesaretle olan ilişkisi, günümüzde giderek daha hassas bir hal alan iş yeri nezaketsizliğiyle başa çıkmada etkili olan psikolojik sermayenin (Al-Zyoud ve Mert, 2019) cesaretle olan ilişkisi, ahlaki karar verme ve davranmada cesaretin etkisi, girişimci ve yaratıcı davranışta cesaretin rolü öncekikle araştırılabilir.

### **Araştırmanın Sınırlılıkları**

Bununla birlikte, bibliyometrik analiz ilgili literatürü özetlemek ve sentezlemek için etkili bir yöntem olmasına rağmen, doğasından kaynaklanan bazı sınırlamaları olduğunu belirtmek önemlidir. İlk olarak, Web of Science gibi bilimsel veritabanlarından alınan bibliyometrik veriler, yalnızca bibliyometrik analiz için üretilmemiştir ve bu nedenle hatalar içerebilir. Dolayısıyla, bahse konu bu hataların varlığı, bu tür veriler kullanılarak gerçekleştirilen herhangi bir analizi etkiler (Donthu vd., 2021). Yapılan bu çalışmada da bu sınırlılık söz konusudur. Önerildiği üzere (Donthu vd., 2021), bu hataları azaltmak için araştırmada tekrarlanan veriler ayıklanmaya çalışılmıştır.

Yapılan çalışmanın önemli bir sınırlılığı olarak, makalelerin sadece Web of Science Core Collection (WOS) veritabanından seçilmiş olmasıdır. Dolayısıyla, en önemli sınırlılık, analizin WOS'ta endekslenen yayınlarla sınırlı olmasıdır, dolayısıyla başka bir bibliyografik veri tabanının seçilmesi biraz farklı sonuçlar elde edilmesine yol açabilir. Her ne kadar, Web of Science Core Collection kabul edilen en güçlü veri tabanı olarak düşünülse de, çalışmanın Scopus vb. veri tabanlarını içerecek şekilde genişletilmesinde fayda vardır. Diğer bir sınırlılık

olarak, bu çalışmada, cesaret ve iş konulu yapılan tematik analiz niteliklidir ve sonuç olarak öznelidir; başka araştırmacıların analizi, farklı makalelerin incelenmeye alınması ile sonuçlanabilir.

## Kaynakça

- Al-Zyoud, M.F. & Mert, İ.S. (2019), "Does employees' psychological capital buffer the negative effects of incivility?", *EuroMed Journal of Business*, 14(3), 239-250.
- Aydemir M. & Mert, İ. S. (2018). A study on the investigation of the historical origins of courage in futuwwa and akhi institution. In B. Yenihan, S. D. Basar & G. Cerev (Eds.), *A critical review of social sciences: Theory and practice* (pp. 543-537). London: Frontpage Publications Limited.
- Bal, M. (2018). Caydırmaya Karşı Platon'un Lakhes Diyalogunda ve Aldous Huxley'in Cesur Yeni Dünya Romanında Cesaret Felsefesi, *Mavi Atlas*, 6(1), 90-130.
- Baynal, F. ve Taşci Yıldırım, E. (2020). Cesaret Er-demi Bağlamında İslam Ahlak Felsefesi ile Psikoloji Arasında Muka-yeseli Bir Değerlendirme. *KSÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 35, 137-175.
- Broadus, R. N. (1987). Toward a definition of bibliometrics. *Scientometrics*, 12(5), 373–379.
- Bunge, M. (1999). *Social science under debate: A philosophical perspective* (1st ed.). Toronto: University of Toronto Press, Scholarly Publishing Division.
- Chen, X., Xie, H., Li, Z., Cheng, G., Leng, M., Wang, F. L. (2023). Information fusion and artificial intelligence for smart healthcare: a bibliometric study, *Information Processing & Management*, 60 (1), 103-113.
- Day, C. (2014). Resilient principals in challenging schools: the courage and costs of conviction. *Teachers and Teaching*, 20(5), 638–654.
- Detert J. R., Bruno E. A. (2017). Workplace courage: Review, synthesis, and future agenda for a complex construct. *Academy of Management Annals*, 11, 593-639.
- Donthu, N., Kumar, S., D. Pattnaik (2020), Forty-five years of *Journal of Business Research*: A bibliometric analysis *Journal of Business Research*, 109 (1), 1-14
- Donthu, N., Kumar, S., Mukherjee, D., Pandey, N., & Lim, W. M. (2021). How to conduct a bibliometric analysis: An overview and guidelines. *Journal of Business Research*, 133, 285–296.
- Dugleby, W., Bally, J., Cooper, D., Doell, H., & Thomas, R. (2012). Engaging Hope: The Experiences of Male Spouses of Women With Breast Cancer. *Oncology Nursing Forum*, 39(4), 400–406.
- Elmaoğlu, E. ve Eriş, H. (2022). Hemşirelerde Ahlaki Cesaretin Otonomiye Etkisi, *EJONS International Journal on Mathematic, Engineering and Natural Sciences*, 22, 542-556.
- Eren, Ş. (2017). Kur'an Işığında Milli ve Manevi Bir Değer: Cesaret. *Iğdır Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (9), 85-99.
- Goss, T; Pascale, R; Athos, A. (1993). The reinvention roller coaster: Risking the present for a powerful future, *Harvard Business Review*, November–December, 97-108.
- Güvendi, B., Güçlü, M. & Türksoy Işım, A. (2020). The Analysis of American Football Players' Courage Levels and Sport Mental Toughness. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 11 (2), 132-140.

- Hawkins, D. T. (2001). Bibliometrics of electronic journals in information science. *Information Research: An International Electronic Journal*, 7, 120.
- Howard, M. C., & Holmes, P. E. (2019). Social courage fosters both voice and silence in the workplace. *Journal of Organizational Effectiveness: People and Performance*, 7(1), 53–73.
- Kendall, S. (2006). Admiring courage: Nurses' perceptions of caring for patients with cancer. *European Journal of Oncology Nursing*, 10(5), 324–334.
- Khan, M.A., Pattnaik, D., Ashraf, R., Ali, I., Kumar, S., Donthu, N. (2021), Value of special issues in the *Journal of Business Research: A bibliometric analysis Journal of Business Research*, 125, 295-313.
- Kim, M. A., Yi, J., Sang, J., Kim, S. H., & Heo, I. (2016). Experiences of Korean mothers of children with cancer: A Photovoice study. *Journal of Psychosocial Oncology*, 35(2), 128–147.
- Koerner, M. M. (2014). Courage as Identity Work: Accounts of Workplace Courage. *Academy of Management Journal*, 57(1), 63–93.
- Kovancı, M., Hiçdurmaz, D. (2021). Ahlaki Cesaret: Tanımı, Ahlaki Sıkıntı ve Ahlaki Duyarlılık ile İlişkisi ve Geliştirilmesi. *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 11(1), 96-102.
- Maddi, S. R., Khoshaba, D. M., Harvey, R. H., Fazel, M., & Resurreccion, N. (2010). The Personality Construct of Hardiness, V. *Journal of Humanistic Psychology*, 51(3), 369–388.
- May, D.R., Luth, M.T., Schwoerer, C.E. (2014). The Influence of Business Ethics Education on Moral Efficacy, Moral Meaningfulness, and Moral Courage: A Quasi-experimental Study, *J. Bus. Ethics*, 124(1), 67-80.
- Mert, İ. S. & Aydemir, M. (2019). Yönetmel cesaretin tarihi kaynakları üzerine bir inceleme: Eski türk yazıtlarında cesaret. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(6), 319-328.
- Mert, İ. S. (2007). Cesaret yönetimi. İstanbul: Hayat Yayınları.
- Mert, İ. S. (2010). Terör yönetimi kuramı ve cesaret: Kavramsal bir tartışma. *Güvenlik Stratejileri Dergisi*, 6(12), 57-80.
- Mert, İ. S. (2021a). Cesaret ve bileşenlerinin keşfine ilişkin nitel bir araştırma: Eski bir erdemden yeniden keşfi. *İş ve İnsan Dergisi*, 8(1), 19-32.
- Mert, İ. S. (2021b). Cesareti anlamak. *Uluslararası İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 7(2), 51-61.
- Mert, İ. S. (2021c). Kahramanlığı anlamak: Kahramanlık olgusu üzerine bir literatür araştırması. *SAVSAD Savunma ve Savaş Araştırmaları Dergisi*, 31(1), 117-144.
- Mert, İ. S. (2021d). Cesareti modellemek: Cesareti anlamada ve uygulamada kullanılacak bazı modeller. *Antalya Bilim Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(2), 60-80.
- Mert, İ. S. (2022). Cesaret Yönetiminin Geleceği. (Ed. Uğurlu Kara, A., Boztoprak, H.) *Yönetmel Gelecek*. Nobel: Ankara
- Mert, İ. S., Köksal, K. (2022a). The Role of Coast Guard Courage in the Relationship between Personality and Organizational Commitment. *Military Psychology*, 34(6), 706-721.
- Mert, İ. S., Köksal, K. (2022b). The Effect of Workplace Social Courage on Life Satisfaction: A Scale Adaptation. *Ege Academic Review (EAR)*, 22(3), 241-252.
- Mert, İ. S., Sen, C., Alzghoul, A. (2022). Organizational justice, life satisfaction, and happiness: The mediating role of workplace social courage. *Kybernetes*, 51(7), 2215-2232.



- Mert, İ.S., Keskin, N. ve Baş, T. (2011). Motivasyonel dil (MD) teorisi ve ölçme aracının Türkçe’ de geçerlik ve güvenilirlik analizi. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 12 (2), 243-255.
- Moe, A., Hellzen, O., & Enmarker, I. (2013). The meaning of receiving help from home nursing care. *Nursing Ethics*, 20(7), 737–747.
- Mohammadi, M., Peyrovi, H., & Mahmoodi, M. (2017). The Relationship Between Professional Quality of Life and Caring Ability in Critical Care Nurses. *Dimensions of Critical Care Nursing*, 36(5), 273–277.
- Pirdelkhosh M, Mohsenipouya H, Mousavinasab N, Sangani A, Mamun MA. (2022). Happiness and Moral Courage Among Iranian Nurses During the COVID-19 Pandemic: The Role of Workplace Social Capital. *Front Psychiatry*. 27;13:844901.
- Pritchard, A. (1969). Statistical bibliography or bibliometrics? *Journal of Documentation*, 25, 348– 349.
- Reardon, K. R. (2007). Courage as a Skill. *Harvard Business Review*, January, 58-64.
- Sekerka, L. E., Bagozzi, R. P., & Charnigo, R. (2009). Facing Ethical Challenges in the Workplace: Conceptualizing and Measuring Professional Moral Courage. *Journal of Business Ethics*, 89(4), 565–579.
- Soycan, M. (2022). Hz. Peygamber’in Savaşlarının Ahlaki Boyutu, İhya Uluslararası İslam Araştırmaları Dergisi, 8(1), 475-510.
- Şen, C. ve Mert, İ. S. (2020). Courage management: Courage as a management tool. In: *Social and humanities sciences: Theory, current researches, and new trends*, (Eds, Babacan, H., İnan, R.), Montenegro: IVPE.
- Tejasen, C. (2016). Historical bibliometric analysis: A case of the journal of the siam society, 1972–1976. *Proceedings of the Association for Information Science and Technology*, 53, 1– 6.
- Tekkurşun Demir, G. & Güvendi, B. (2022). Bedensel Engelli Milli Sporcuların Öz güven, Cesaret ve Sporcu Kimliği İlişkisi. *Uluslararası Türk Spor ve Egzersiz Psikolojisi Dergisi*, 2 (1), 1-15.
- Tkachenko, O., Quast, L. N., Song, W., & Jang, S. (2018). Courage in the workplace: The effects of organizational level and gender on the relationship between behavioral courage and job performance. *Journal of Management & Organization*, 1–17.
- Turgut, H., & Mert, İ. S. (2014). Çalışanların İş Doyumlarının Yaşam Doyumları Üzerindeki Etkisi: Kamu ve Özel Sektörde Bir Alan Araştırması. *Süleyman Demirel University Journal of Faculty of Economics & Administrative Sciences*, 19(4), 77-91 .
- Uysal, E., Bayramoğlu, G. (2022). “İşyerinde Sosyal Cesaret Davranışı” Ölçeğinin Türkçe’ye Uyarlama Çalışması, *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 14(1), 54-71.
- Vincze, M., Fredriksson, L., & Wiklund Gustin, L. (2015). To do good might hurt bad: Exploring nurses’ understanding and approach to suffering in forensic psychiatric settings. *International Journal of Mental Health Nursing*, 24(2), 149–157.
- Yüce, F. (2021). Din-Ahlâk İlişkisi Bakımından İslâm Erdem Etiği Tasnif Denemesi, *İlahiyat tetkikleri dergisi*, 55 (1), 251-275.